

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 90. Num falsò existimans subesse impedimentum dirimens
consentire valide possit in Matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

part. 2. de mat. c. 1. §. unico. num. 8. Gafp. Hur-
rad. d. 3. de mat. diff. 21. &c. consensum utrius-
que contrahentis verbis vel signis expressum esse
formam matrimonii, tam in ratione contractus
quam Sacramenti (eadem enim est forma & ma-
teria utriusque, dum Christus instituens Sacra-
mentum matrimonii contractui matrimonii non mu-
tato superaddidit, seu adjunxit rationem Sacra-
menti, ieu vim practice significativam gratiae)
materiam vero proximam esse traditionem & ac-
ceptationem corporum, & materiam remotam
ipla corpora, esse vero materiam, non ex qua
contractus coalescat, sed circa quam versetur, &
qua ipse contractus perficiatur, juxta Concilium
Florent. signanter dixeris, Sacraenta omnia per-
fici rebus tanquam materia & verbis tanquam
forma, tacite habet ratione indicans, non esse ne-
cessarium, quod Sacraenta omnia intrinsecè con-
stent rebus vel verbis; cum alias dicere debuisset
constare, non perfici. Ex eo magis placere posset
hac sententia, quod melius hoc modo explicari
queat, qualiter matrimonium, ut reliqua Sacra-
menta perficiatur rebus tanquam materia, & ver-
bis tanquam forma. Item qualiter matrimonium
cum reliquis conveniat contractibus, quorum
forma est consensus expressus verbis contractu-
tum, & illud est materia, quod consensus ille
respicit & circa quod versatur.

*Quæst. 87. Quis sit minister Sacramenti
matrimonii.*

R Esp. Sunt ipsi contrahentes. Sanch. l. 2. d. 6.
num. 2. Pont. l. 1. c. 8. num. 3. Castrop. p. 4.
num. 2. cum communī & certa; ille enim solus
est minister Sacramenti, qui illius materiam &
formam ponit, hoc faciunt soli contrahentes, ex-
primant enim mutuum consensum de mutua cor-
porum suorum traditione & acceptatione, & certè
constat contrahentes esse ministros matrimonii,
quatenus est civilis & naturalis contractus, etenim
autem illud Christus elevavit ad rationem Sacra-
menti. Supponit hoc ipsum, nempe parochum
nihil participare de ratione ministri. Trident. sess.
24. c. 1. irritando matrimonia celebrata sine præ-
sentia parochi; supponit siquidem matrimonia
alias celebrata sine parochi præfencia fuisse valida
tam in ratione contractus quam Sacraenta. Porro
contrahentes in peccato mortali, quatenus sunt
ministri, peccare saltem mortaliter; eto quod non
sunt ministri consecrati ad hoc munus, negant
Sanch. l. 2. d. 1. num. 4. Cönnick. d. 24. du. 3.
num. 34. affirmant ē contra Castrop. n. 3. Pont.
l. 1. c. 8. n. 11. Valsq. l. c. d. 136. c. 3. Navar &c.
eo quod sunt Christi instrumentum ad gratiam
conferendam.

*Quæst. 88. An & qualis consensus requi-
ratur ad matrimonium.*

R Esp. Conjugum consensus necessarium esse ad
matrimonium, indubitate est, prout deciditur
expresē, c. cum locum, c. tue b. c. eumque li-
berum libertate sufficiente ad peccatum mortale;
quia causa est translativa dominii proprii corporis
& gravis obligationis, possit tamen matrimonium
sumptum pro vinculo & obligatione ad cohabita-
tionem mutuam à Deo concedi & imponi con-
jugibus absque eorum consensu probabilius cen-
ser Castrop. cit. d. 2. p. 5. num. 2. citans pro hoc
Sanch. l. 2. d. 26. num. 1. Cönnick. d. 24. du. 5.
concl. 1. § 2. Gurt. de mat. c. 46. num. 1. ed

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. IV.

quod nulla appearat in hoc repugnantia, quod
Deus supplet, id quod præstare debebat consen-
sus, tradendo conjugibus mutuō dominium in
cōpora, & hac ratione extraordinariè per divinam
potentiam acquiri dominium sine positiva accepta-
tione seu consensu in illud; cum ex potestate ci-
vili probabilitate possit alicui queri dominium
contra ejus voluntatem; quin & aliqui censem-
tis de facto Deum conjunxisse primos parentes
sine eorum consensu, idque indicari verbis illis
Christi Math. 19. quod Deus conjunxit, homo non
separer; de quo vide Castrop. l. c. n. 3. Illud cer-
tum, nulla potestate humana posse aliquos con-
jungi in matrimonium sine eorum consenti; cum
neque Ecclesia, neque Princeps ullus alius habeat
dominium in nostra corpora, præcipue quod ad
usum matrimonii; proinde textus nulli definiunt,
matrimonium quandoque, deficiente consensu,
subsistere. V. G. vi præcisè copulæ subsecuta
Sponsalia; sed quia quandoque in aliquali dubio
tam vehementer præsumunt ex conjecturis con-
sensum adfuisse, ut nullam in contratuum admit-
tant probationem, hac de causa declarant prædicta
matrimonia esse valida.

*Quæst. 89. In quid consensus ille ex-
presē vel saltem virtualiter ferri
debeat.*

R Esp. Necesē est, ut feratur in mutuam cor-
porum traditionem, in obligationem iustitiae
ad conjugalem copulam, obligationemque abli-
nendi à qualibet alia; in dicta enim traditione &
obligatione consistit essentia matrimonii. E contra
vero, quia carnalis copula, mutua cohabitatio, &
fidelitas observatio non sunt de essentia matrimoni-
i; neque illud necessariō consequuntur, ne-
cessē non est, ut in ea feratur consensus. Castrop.
num. 5. His non obstantibus, quod videatur ma-
trimonium consistere absque ulla obligatione ad
copulam. V. G. dum conjuges mutuo consensu
vovent castitatem vel promittunt invicem se nun-
quam petiuros debitum. Nam in contractu ma-
trimoniali non oritur obligatio iustitiae ad copulam
petitam pro omni occasione ac tempore reddendam;
sed quoties alter non fuerit impeditus eam
petere, uti accidit, dum conjuges privarunt se
jure libere petendi ex voto vel mutuo consensu;
adeoque excusantur tunc conjuges ab obligatione
reddendi debitum; quia in isto casu non est de-
bitum.

*Quæst. 90. Num falſo existimans subesse
impedimentum dirimens conjecture
validē possunt in matrimonium.*

R Esp. Negativam, quam tenent Cönnick l. c.
du. 6. Navar. c. 22. num. 56. Castrop. l. c.
num. 8. aliisque apud Sanch. l. 2. d. 33. num. 1.
contra eundem, uti & Gurt. l. c. 47. n. 1. Covar.
in 4. decret. p. 2. c. 3. § 7. Videri probabilem;
eo quod certò absque formidine credens subesse
impedimentum, credit matrimonium sibi absolute
esse impossibile, quā falsa cognitione stante, ne-
quit fieri velle matrimonium, non solùm absolute
(ut concedunt AA. oppositæ sententiaz) sed
neque sub conditione, si possibile est, ut
volunt. idem. Quia ad hanc volun-
tatem habendam debebat credere, in aliquo casu
possibile sibi esse illud matrimonium, quod
credere non potest, quam diu indubitanter credit
adesse impedimentum dirimens illud pro omniciatu.

G 2

Fru-

Fusculaque adducitur in oppositum exemplum hæretici validè baptizantis, et si firmiter ciebat Baptismum non esse Sacramentum; nam non ideo validè baptizat, quia baptizat sub conditione, si forte sit Sacramentum, quia istam voluntatem habere non potest, dum absolute credit, non esse, nec esse posse in aliquo casu Sacramentum, sed quia intendit facere, quod Christus instituit, sub qua intentione continetur voluntas conferendi Baptismum Sacramentum, & qua confitere potest cum credulitate & errore, quo existimat non esse Sacramentum. Item frusta adducitur Clem. unica de consanguinitate, ubi excommunicatur, quia verè contraxit, vel etiam efficaciter contrahere intendit matrimonium; sed quia extrinsecus id attentavit animo vacandi libidini.

Quæst. 91. Num consensus utriusque conjugis debeat finul existere.

Resp. ut utriusque conjugis consensus physicus & actualis sit simul, non requiritur, neque ratione Sacramenti, utpote ad quod constitendum sufficit partes inter se moraliter conjungi & coexistere sibi, ut patet in Sacramento parentum; neque ratione contractus, in quo facilius adhuc admittitur illa moralis conjunctio. *I. qui presens. ff. de V. O.* patet in præsente, dum contractus matrimonii celebratur per epistolam vel procuratorem. Poterit itaque matrimonium celebrari consensu physicè præterito habitualiter perseverante, absque eo, quod opus sit permanere illum in effectu aliquo producio, qui sit causa contrahendi; cum nihil physicum efficeret debeat, sed solum hunc moralem effectum, traditionem nimurum mutuum corporum, mutuamque obligationem, ad quam præstandam sufficit perseverantia moralis habitualis; ideoque licet multum temporis intercederit inter unum & alium consensum physicè elicitos, si tamen de facto neque expresse, neque tacite revocatus fuerit, sufficit ad contrahendum matrimonium. Ita Castrop. p. 6. num. 2. idem ferè sentiunt, Sanch. l. c. d. 32. q. 2. num. 7. Pont. l. 2. c. 16. an. 2. Cönnick. l. c. du. 7. consl. I. & 2. nisi quod velint relinquendam arbitrio prudentis, quantum temporis intercedere possit inter consensus illos mutuos. Unde jam etiam patet, hæc locum habere, ubi viger Trident. sive ubi requiritur præsentia Parochi & testium, dum nimurum hodie exprimitur consensus unius coram parocho & testibus et alterius consensus coram eodem parocho & iisdem testibus die alia, et si hinc nesciant, num prior consensus revocatus sit, cum id necessarium non sit, ut patet, dum assistunt matrimonio celebrato per procuratorem. An vero consentiente fiet, altero præbente consensum legitimum, possit dein denuo verè consentire, quin alter denuo consentiat, ac ita celebrare matrimonium validum, non ita certum est. Affirmat Sanch. l. 2. d. 32. num. 2. et quod prioris consensus adhuc maneat habitualiter. Negat Castrop. num. 3. et quod non tantum primus ille consensus tuus ob fictionem fuerit nullus, sed etiam alterius consensum reddiderit nullum; cum is non intenderit traditionem corporis sui, nisi alter etiam sui corporis traditionem fecerit, quia est contractus mutuus onerosus; adeoque ex perseverantia dicti consensus, utpote nullius valoris, consurgere nequeat matrimonium.

Quæst. 92. An & qualiter consensus matrimonialis exprimendus.

I. Resp. primò: Necessario exprimendus verbis vel signis; cum matrimonium sit contractus respectivus humanus & politicus, qui solamente celebrari nequit; estque insuper Sacramentum, quod necessariò est signum sensibile gratiæ sanctificantis.

2. Resp. secundo: Etiam in valentibus loqui, consensum exprimi per verba formaliter talia non est de necessitate Sacramenti. Sanch. d. 31. n. 5. Valsq. d. 3. de mat. c. 7. Covar. in 4. decret. p. 2. c. 4. n. 1. Pont. l. 2. c. 7. n. 4. Castrop. p. 7. n. 3. Arg. c. unic. §. fin. de despōn. impub. in 6. ubi pro puella præsente & tacente pater præstat consensum & verum matrimonium constituit; quia puella medio illo silencio contensum paternum approbat; ut inquit D. Thom. in 4. dist. 27. q. 2. a. 2. q. ad. 3. Et certè si verba necessaria Sacramenti necessaria essent, id utique expressissimum Florent, dum exactè materias & formas Sacramentorum declarat. Dum vero idem Concilium ait: *causa efficiens matrimonii est consensus regularius per verba de presente expressus;* non vult consensum, prout ordinariè exprimitur per verba eadem, esse causam necessariam Sacramenti, sed indicat solum consensum, qui est causa Sacramenti, ordinariè seu regulariter & commodius exprimi per verba.

3. Resp. tertio: Sed neque in valentibus loqui ad exprimendum consensum, verba sunt necessaria necessitate præcepti; quia nullibi tale præceptum exstat. Sanch. l. c. n. 10. Gott. c. 46. n. 11. (qui tamen volunt esse peccatum veniale, dum valentes loqui omittunt verba, quod tamen sibi non placere, ait Castrop. quia ubi nulla lex, ibi nulla prævaricatio) Pont. l. 2. c. 7. n. 14. Cönnick l. c. du. 8. consl. 4. Illud tamen fatendum, esse maximè decens, ut contrahentes verbis utantur, ad hoc, ut Ecclesiæ certius constet de matrimonio contracto, quod & non plus vult textus c. sua fraternitati, dicens, verba quod ad Ecclesiæ esse necessaria, item textus, c. licet, & c. consultationi, nimurum verbis matrimonium perfici; non quâd ea ex institutione Ecclesiæ sint necessaria seu præscripta, sed quâd sint signa aptiora consensûs; unde etiam ait Castrop. cit. n. 5. in fine, quandoque ratione scandali, & ne dubius reddatur contractus, sub peccato mortali necessarium esse contrahentes consensum suum verbis exprimere.

Quæst. 93. An & quando copula inter Sponos de futuro signum sit expressum consensus matrimonialis.

I. Resp. primò: est signum sufficiens expressum consensus matrimonialis seu matrimonium contractum esse in iis locis, ubi Tridentinum non est receptum, non quidem ex natura rei, sed præsumptione juris, quatenus jus piè præsumit, matrimonium ante copulam illam contrahum, ne ea aliás sit fornicaria, dum enim Sponsi de futuro posunt inter se copularitatem animo fornicario quam affectu conjugali, Ecclesia, ne judicet illos deliquisse, credit copulam processisse affectu conjugali, voluisseque Sponsos hac ratione præmissionem matrimonii contrahendi ad executionem deducere. Castrop. p. 8. num. 4. juxta c. ii quifidem. c. fin. h. t. Portò dum Tirus contrahit Sponsalibus cum Anna, cā invitâ contrahit Spon-